

SOL er:

- Et praktisk verktøy som kan indikere hvor elevene er i sin leseutvikling.
- Et kompetansehevingsprogram for lærere.
- Et verktøy der hver elev kan følges i sin leseutvikling gjennom alle 10 årene.
- Et tilbakemeldingsverktøy til elever og foresatte.

Det betyr at:

- SOL gir alle lærere et felles språk når de skal observere og veilede elever i lesing.
- I SOL har vi satt den normale leseutviklingen inn i en pyramidemodell med 10 trinn.
- Bak hvert hovedtrinn i SOL-pyramiden ligger 4-9 kjennetegn på den normale leseutviklingen.
- På bakgrunn av observasjon finner læreren elevens hovedstrategi (fonologisk eller ortografisk).
- Leseutviklingen er dynamisk. Det innebærer at elever kan ha kjennetegn fordelt på flere trinn.
- Kjennetegnene i SOL-pyramiden vil være utgangspunkt for lærers observasjon, veiledning og tilrettelegging for den enkelte elev.
- Kjennetegnene i SOL-pyramiden viser også lærere hvilke områder og strategier som er viktige å jobbe med i hel klasse/gruppe.
- Elevens lesing blir registrert digitalt, for eksempel i Vokal som er et nettbasert verktøy for resultatregistrering. Dette vil være nyttig informasjon som følger eleven gjennom alle 10 årene på skolen.

[SOL-video på You-tube](#)

Målene for SOL:

- Styrke elevenes leseferdighet generelt.
- Å gjøre alle elevene til funksjonelle lesere.
- Lage et kompetansehevingsprogram for alle lærere. Programmet har faglig tyngde og støtter seg på anerkjent forskning om lesing (jf. teori).
- Gi lærere høy kompetanse innen lesing, slik at de agerer rett i forhold til elevene.
- Hver skole har SOL veiledere som har ansvar for gjennomføring av kompetansehevingsprogrammet på sin skole, og som støtter opp under videre arbeid med SOL.

Bakgrunn for utvikling av SOL:

- I Gjesdal viste kartleggingsprøvene (2005) at opp imot 25% av elevene på 7. trinn hadde store vansker med lesing. Dette ønsket vi å gjøre noe med. Vi utviklet et praktisk verktøy som lærerne kunne benytte i skolehverdagen.
- SOL ble utviklet av lærere i Gjesdal kommune i 2005/2006. For å lykkes med implementeringen av dette viktige arbeidet, laget vi samtidig et kompetansehevingsprogram for lærere.
- Lesing er den viktigste ferdigheten barn skal lære på skolen. Manglede leseferdigheter kan føre til vansker i skole, arbeid og fritid.
- Lærerkompetanse er en avgjørende faktor for å lykkes i leseopplæringen.
- Nyutdannede lærere melder om for lite kunnskap om leseutvikling og leseopplæring.
- Styrke kompetanse om leseutvikling og leseopplæring hos alle lærere.
- SOL har vært en del av Gjesdal kommune sin satsing på lesing siden 2006, og vi ser at [dette har gitt gode resultater.](#)